

สุรัสวดี จินาพันธ์ 2550: การประยุกต์ใช้ระบบต้นทุนกิจกรรมเพื่อการวางแผนการผลิต
กรณีศึกษา โรงงานผู้ผลิตเหล็กหล่อ ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ
วิศวกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหกรรม ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ ภาควิชาวิศวกรรมที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์พัช
ราภรณ์ ญาณภีร์, D.Tech.Sc. 169 หน้า

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอวิธีการประมาณต้นทุนผลิตภัณฑ์สำหรับผลิตภัณฑ์
เหล็กหล่อรูปพรรณ ด้วยวิธีการคิดต้นทุนกิจกรรม โดยทำการวิเคราะห์กิจกรรมและจัดสรร
ค่าใช้จ่ายการผลิตตามทรัพยากรที่มีการใช้จริง โดยวิธีทางตรงไปยังกิจกรรมและผลิตภัณฑ์ และใช้
ต้นทุนที่ได้เพื่อการวางแผนการผลิตผลิตภัณฑ์หลายชนิด โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบ
เส้นตรงระหว่างต้นทุน ปริมาณการผลิต และกำไร (Cost-Volume-Profit Relationship) เพื่อเป็น
ข้อมูลประกอบการวางแผนและตัดสินใจของผู้บริหาร

ผลจากการวิจัยพบว่า ต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการคิดต้นทุน โดยระบบต้นทุนกิจกรรม มี
ค่าสูงกว่าวิธีการคิดต้นทุนแบบดั้งเดิม เนื่องจากต้นทุนการผลิตต่อหน่วย โดยระบบต้นทุนกิจกรรม
จะสะท้อนการใช้ทรัพยากร และกิจกรรมสำหรับแต่ละผลิตภัณฑ์ โดยการจัดสรรค่าใช้จ่ายในการ
ผลิต จะขึ้นอยู่กับตัวหลักต้นทุนสำหรับแต่ละกิจกรรม ขณะที่การคิดต้นทุนแบบดั้งเดิม จะ
จัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิต ตามตัวหลักต้นทุนเพียงตัวเดียว ได้แก่ ชั่วโมงการทำงานของ
แรงงานทางตรง ดังนั้นผลิตภัณฑ์ใดที่มีจำนวนชั่วโมงการผลิตมาก ก็จะได้รับ การจัดสรรค่าใช้จ่าย
ในการผลิตมาก และผลจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณ และกำไร พบว่า
กำไรรวมที่ได้จากวิธีการคิดต้นทุนกิจกรรมสูงกว่ากำไรรวมจากวิธีการคิดต้นทุนแบบดั้งเดิม
เล็กน้อย ทั้งนี้เนื่องจากสัดส่วนของค่าใช้จ่ายการผลิตประมาณ ร้อยละ 69 เป็นค่าใช้จ่ายที่มี
ความสัมพันธ์กับชั่วโมงการทำงานของแรงงานทางตรงหรือปริมาณการผลิต

คำสำคัญ: การคิดต้นทุนกิจกรรม, การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณการผลิต และ
กำไร, ต้นทุนผลิตภัณฑ์เหล็กหล่อ